

På flykt

av Monica Björklund

Två flickor springer nerför Narvavägen i Stockholm riktning mot Djurgårdsbron. Det är tidig vår 1942, det är skönt ute, men dom här båda, Sara och Mona, upplever inte den sköna luften och grönskan. Flickorna är i 10-årsåldern, Sara liten späd och mörk, Mona, mörkblond och kraftig. De springer ifrån en obehaglig situation, från en rast på Karlavägens planterade mitt, deras skolas rastplats. Där har småskolans elever sina raster, där brukar de trivas när de leker den ständiga leken "Tjyv och polis". Då delar klassen spontant upp sig i två lag som slåss på olika sätt, men i allmänhet med rättvis fördelning av förföljelse och slagsmål. Klassen har två ledartyper, Ingrid och Anita, som lagen bildas kring. Det brukar inte vara någon lärare ute för att övervaka, möjligen tittar någon av lärarinnorna ut på eleverna genom ett fönster. Flickorna, – det här är en flickskola, brukar klara sig utan ingripande utifrån i deras lekar.

Den här dagen har något hänt, som inte hänt förr på deras raster. Den långa ljusa Ingrid, som Sara beundrar, och brukar ansluta sig till, har plötsligt tillgripit ett tillhygge, en skolväska, och slår gång på gång den förskräckta Sara. Den långa Ingrid slår den lilla mörka klasskamraten. Tillhyggen brukar annars inte alls förekomma i deras "tjyv och polis"-lek. Leken har upphört och hela klassen står still och tittar på när Ingrid håller på att damma på Sara. Sara rör sig inte och försöker inte försvara sig. Ingrid säger ingenting, bara slår med skolväskan. Ingen ställer upp för att försvara Sara eller för att hejda Ingrid. Mona som är vän med Sara gör inte heller någonting. Mona har fått börja med trekvartsstrumpor, vilket ingen annan har fått ännu. Alla de andra har långstrumpor. Mona är rädd att om hon ingriper, så drar hon uppmärksamheten till sig. Då kan några börja reta Mona för strumporna. Mona undrar på vad sätt Sara har varit avvikande så att hon väckt Ingrids ilska. Plötsligt reagerar Sara och rusar ifrån rastplatsen. Hon springer från Karlavägen till Banérgatan. Då reagerar också Mona och springer efter kamraten. De springer ner till Strandvägen och Djurgårdsbron. Där stannar Sara för att hämta andan och Mona hinner ikapp. "Vi klarade oss undan, ingen har sprungit efter oss!" flämtar Mona. De går tillsammans in på Diplomatstan-sidan. De sätter sig bakom glasskiosken för att lugna ner sig.

"Vad var det som hände, varför var Ingrid så arg på dig? Sa hon något till dig?" – "Jag vet inte säkert, men hon sa nånting om religionsskolan, det är aldrig nån som har sagt något om det förut."

Mona vet att Sara har ledigt från kristendomslektionerna eftersom hon går på judiska religionsskolan. Mona har inte hört att någon har pratat negativt om det här. Mona har själv aldrig funderat över det, hon har bara accepterat att det är Saras religionsskola.

Hon ser att Sara är ledsen, att Saras idol Ingrid plötsligt vänt sig mot henne. Hon försöker trösta kamraten: "Vet du, vi lämnar Ingrids lag och går över till Anitas i stället. Jag tror att Anita inte tänker på det där sättet." Flickorna sitter i lugn och ro ett tag, sedan inser de att de inte kan fly undan från kamraterna och skolan utan de går tillbaka. Deras klassfröken tar ett litet samtal med dem när de kommit fram till skolan igen. Fröken säger att man inte får lämna skolan sådär, men hon talar också med Ingrid om att man inte får slå med tillhyggen. Om orsaken till att Ingrid slogs, talas

det inte.